

Kılamadığımız namazların telâfisi

Selçuk Günal: “Ben; Allah’ın (c.c.) hidayeti ile yeni namaza başladım. Eskiden de namaz kılmama rağmen tam değil, günün beş vaktini kılamazdım. (Hiç namaz kılmadığım günler çok) Şimdi kılamadığım günlerin kazasını kılmaya çalışıyorum. Kendime bir plan geliştirmek istiyorum. Bu konuda yardımlarınızı bekliyorum. Sabah namazını evde edâ edebiliyorum. Öğle ve ikindi namazlarını kılmakta işim yüzünden zorlanıyorum. Fakat kılmaya çalışıyorum. Kılamasam da kaza ediyorum. İkindinin ardından bir günlük eskiye dayalı kaza namazlarını kılıyorum. Şimdi bu uygulamada vakit olarak hatam var mı? Kaza namazlarımı ne zaman kılmam uygun olur? Bir de arkadaşlarımla konuştuğumda ikindi namazından önce kaza namazı kılınmaz dediler; bu doğru mu?”

Öncelikle namaza başlamanızı tebrik ediyorum. Allah sizi ve bizi Kendisine kul olma ve kulluk yapma hususunda istikametten ayırmasın. Âmin.

Namaz kılma hususundaki zorluklarınızı inşallah, gayretiniz ve Allah’ın yardımı ile aşacağınıza inanıyorum.

Kaza namazı her zaman ve her şekilde kılınır. İkindinin önünden de kılınır, ardından da kılınır. Diğer vakitlerde de kılınır. Siz ne zaman kılmak isterseniz o zaman kılınır. Kaza namazı kılmanın özel bir vakti yoktur. Tek özel vakti sizin niyetlenmenizdir. Niyetlendiğiniz an, kaza namazı kılınacak en özel vakit olur.

Kaza namazlarını belirli bir plân çerçevesinde kılmak elbette en isabetli olanıdır. Böylece belirli bir süre içinde kaza namazını bitirme şansımız olur. Plânlama

yaparsak zamana yayarak gözümüzde büyütmeden ve yorulmadan kılabilme fırsatı buluruz.

İkindinin ardından kaza kılınabileceği gibi, günün bizim için en geniş vaktini de kollayabiliriz. Meselâ akşam veya yatsının ardından eğer vaktimiz varsa bir günlük kaza namazı kılabilceğimiz gibi, her namazın ardından bir vakit kaza kılma programıyla belirli bir süre içinde kazalarımızdan kurtulmamız da mümkün olur.

Unutmayalım ki, kaza borçlarımız, günlük farzlarımızla “aynı ölçüde” eşsiz ve benzersiz sevap ve feyiz kaynaklarımızdır. Günlük farzlarımızla birlikte, bizim için “yine farz ölçüsünde” feyiz ve sevap kazandırmaya kabiliyeti ve istidadı bulunan bu ibadetleri, “uygulayabileceğimiz bir plânlama” ile yerine getirmeye bir an önce başlamalıyız.

Önce; “Bismillah” diyelim ve her gün sadık kalabileceğimiz, kendi şartlarımıza uygun uygulanır bir program yapalım. Sonra da, bu programı günlük takip etmeye başlayalım. Bir süre sonra kendimizin, “günlük farz” ve “kaza farz” olmak üzere “hepsini birden farzlarımızı” yerine getirmeye -inşallah- uyum sağlamış olduğumuzu göreceğiz.

Geçirdiğimiz bir namazın yalnız farzının ve vacibinin kazası kılınır. Bunlar, sabah namazında iki rekat farz, öğle namazında dört rekat farz, ikindi namazında dört rekat farz, akşam namazında üç rekat farz, yatsı namazında dört rekat farz ile üç rekat vitir vacip olmak üzere her gün için toplam 20 rek’at namazdan ibârettir. Hepsini her gün bir arada kıldığımızda bile günlük sadece 20 dakikamızı alır. Düşünelim bir kere: Her gün yirmi dakika nerelere vermiyoruz ki?

Yapacağımız tek şey; farz için kamet etmek, “Niyet ettim Allah rızası için vaktinde kılmadığım en son (meselâ) sabah namazının farzını kaza etmeye” diye niyet etmek ve sabah namazının farzını nasıl kılıyorsak kazayı da aynı şekilde kılmaktır. Niyette zaman belirlemek için ya hep en son, ya da hep ilk dememiz yerinde olur.

Bu şekilde günlük beş vakit namazın kazasını; ya her vaktin arkasından birer vakit de kaza kılmak sûretiyle; ya da -buna vaktimiz müsait olmadığında- yatsı namazının ardından bir günlük de kaza namazı kılmak sûretiyle yapmaya niyet ettiğimizi düşünelim. (Şartlarımıza uygun başka çözümler bulmak da mümkün) Bu niyetimize sadık kalarak ibadetlerimize başladığımızda, belli bir süre sonra, yaklaşık olarak çıkardığımız kaza borçlarımızı -inşallah- kolayca ödemiş oluruz.

Cenâb-ı Hak, “Kulum beni nasıl tanırsa, onunla öyle muamele ederim”¹ buyuruyor. Allah Resûlü (asm) ise bir hadislerinde, “Ameller ancak niyetlere göredir”²; bir diğer

hadislerinde de Cenâb-ı Hakk'ın meleklerine "Kulum bir iyilik yapmaya niyet eder, fakat yapmaya muktedir olamaz ise, ona bu güzel niyetine mükâfat olarak, tam bir iyilik yapmışçasına sevap yazın"3 diye emrettiğini beyan buyurmaktadır.

Plânladığımız kaza namazı kılma niyetini, -ölüm gibi zorunlu bir sebeple- yapmaya muktedir olamadığımızda, Cenâb-ı Hakk'ın, bunu yapmış gibi kabul buyurmasını, merhametinden ve mağfiretinden umarız. Cenâb-ı Hakk'ı böyle bir merhametle bilmek, bizim kulluğumuzun şe'nidir. Ancak bizim niyetteki sadakatimiz ve kararlılığımız, Allah'ın merhametine ve mağfiretine ermemiz için önemli bir faktördür.

Biz başlayalım. İnşallah Cenâb-ı Hak imkân lütfeder.

Dipnotlar:

- 1- Buhârî, Tevhid, 15 (Bedüzzaman'ın tercümesiyle- Sözler, s. 39)
- 2- Buhârî, 1/1
- 3- Buhârî, 12/2184